

Sygn. akt III CZ 33/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa R. K.

przeciwko J. K., A. K. i J. K.

o opróżnienie i opuszczenie budynku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 września 2016 r.,

zażalenia powoda na wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 22 kwietnia 2016 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok, pozostawiając rozstrzygnięcie
o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w K. nakazał pozwanym [...], aby opróżnili z rzeczy należących do pozwanych budynek posadowiony na działce nr 184/3 objętej księgą wieczystą [...]; umorzył postępowanie w pozostałym zakresie; ustalił, że pozwani ponoszą koszty postępowania na zasadzie art. 98 k.p.c., pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu, które nastąpi po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez pozwanych, Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2016 r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania wskazując, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, uzasadnienie wyroku nie odpowiada wymogom z art. 328 § 2 k.p.c., a ponadto Sąd Okręgowy nie miał możliwości zapoznania się z treścią zeznań powoda i pozwanego złożonych na rozprawie w dniu 18 czerwca 2015 roku z uwagi na to, że na serwerze nie zachowało się nagranie.

W zażaleniu złożonym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., powód zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c., art. 716 k.p.c. oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu drugiej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji zostały w art. 386 § 4 k.p.c. określone wąsko, stąd w przypadku wniesienia na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do kontroli prawidłowości zakwalifikowania określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej przyjętej podstawie uzasadniającej, w myśl właściwych przepisów procesowych, tego rodzaju rozstrzygnięcie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko zgodnie z którym, do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony,

bezpodstawnie przyjmując, że istnieje okoliczność unicestwiająca roszczenie, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie; nie uwzględnił (nie rozważył) wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 1998 r. II CKN 897/97, OSNC 1999/1/22, z dnia 15 lipca 1998 r. II CKN 838/97, niepubl., dnia 3 lutego 1999 r., III CKN 151/98, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 nr 3, poz. 36; z dnia 21 października 2005 r. III CK 161/05, niepubl. oraz z dnia 12 listopada 2007 r., I PK 140/07, OSNP 2009, nr 1-2, poz. 2). Sąd pierwszej instancji rozpoznał tak rozumianą istotę sprawy, albowiem po przeprowadzeniu postępowania uwzględnił powództwo w części wskazanej w punkcie pierwszym wyroku, w pozostałej części umorzył postępowanie i orzekł o kosztach procesu, odniósł się przy tym do podstawy faktycznej żądania i wchodzących w grę przepisów prawa materialnego, inną natomiast kwestią jest, czy uczynił to prawidłowo.

Sąd drugiej instancji, w razie stwierdzenia uchybienia sądu pierwszej instancji polegającego na sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku z naruszeniem wymagań określonych w art. 328 § 2 k.p.c., ma obowiązek odpowiedniej sanacji tego uchybienia, w szczególności przez uzupełnienie w uzasadnieniu własnego orzeczenia dostrzeżonych braków w ocenie dowodów przeprowadzonych przez sąd pierwszej instancji lub przez uzupełnienie niedostatków w zakresie oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Nie jest okolicznością uzasadniającą uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania brak zapisu elektronicznego treści zeznań złożonych przez powoda i pozwanego na rozprawie w dniu 18 czerwca 2015 roku. Jeżeli protokół sporządzony za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk nie pozwala w części obejmującej czynność dowodową na ustalenie jej treści, sąd powtarza w odpowiednim zakresie tę czynność (art. 241 k.p.c.), także w postępowaniu drugoinstancyjnym (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2016 roku, III CZP 102/15, OSNC 2016/7-8/88). Postulat sprawności postępowania wymaga uzupełnienia postępowania dowodowego w niezbędnym

do rozstrzygnięcia zakresie przez sąd drugiej instancji, stąd na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

kc

db